

Työturvallisuuskatsaus 2024

Talonrakennusteollisuus ry

Talonrakentamisen työturvallisuusluvut pähkinänkuoressa

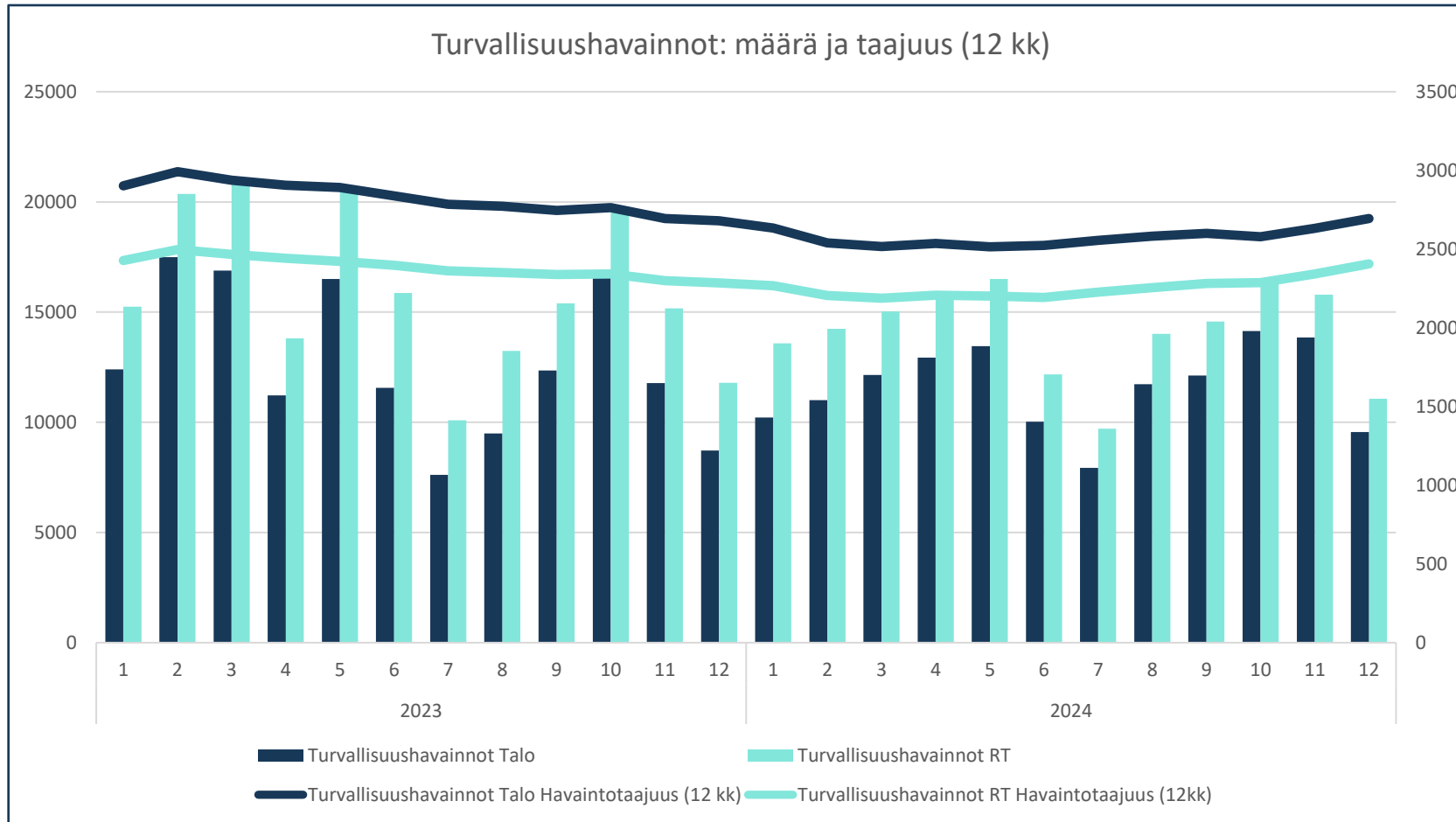
Kaikkiaan 115 Talonrakennusteollisuus ry:n jäsenyritystä ilmoitti työturvallisuuteen liittyviä tietojaan vuonna 2024 Reitti-järjestelmän välityksellä.

- Työtunteja ilmoitettiin:
 - Oman henkilöstön työtunteja - 21 041 077 h
 - Ulkopuolisen henkilöstön työtunteja - 30 582 567 h
 - Työtunteja yhteensä - 51 623 644 h
- Turvallisuushavaintoja ilmoitettiin:
 - 139 119 turvallisuushavaintoa
 - 28 423 positiivista turvallisuushavaintoa
 - 52 yrityksestä (45 % yrityksistä)

- Työtapaturmia ilmoitettiin:
 - Omalle henkilöstölle
 - Poissaoloon johtaneita työtapaturmia - 268
 - Kaikki työtapaturmat - 393
 - Ulkopuoliselle henkilöstölle
 - Poissaoloon johtaneita työtapaturmia - 375
 - Kaikki työtapaturmat - 502
 - Työtapaturmia yhteensä
 - Poissaoloon johtaneita työtapaturmia - 643
 - Kaikki työtapaturmat - 895

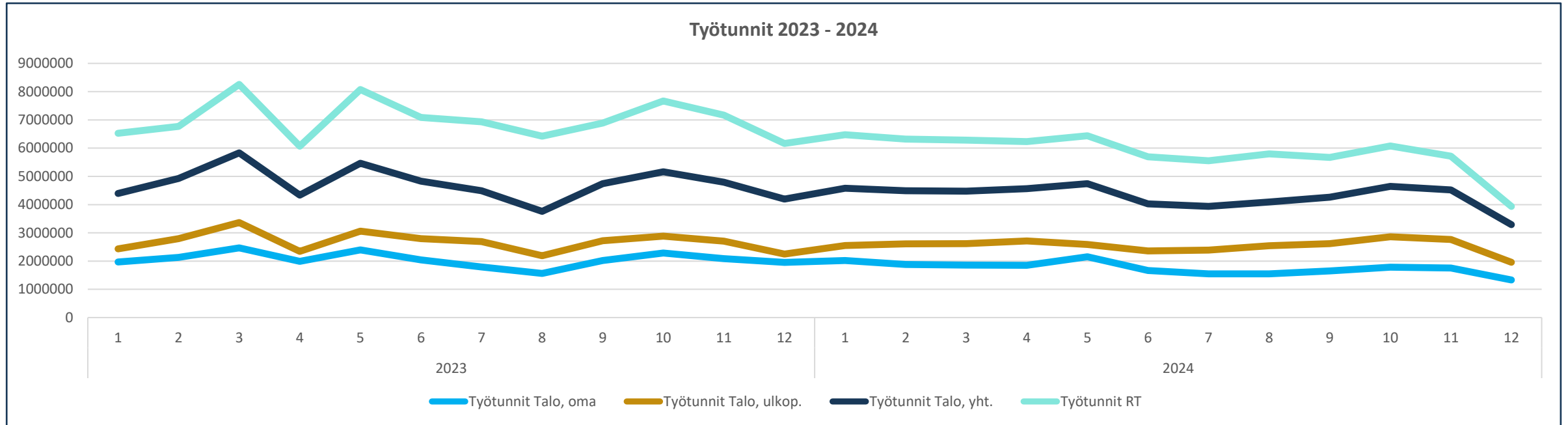
Turvallisuushavainnot

KOMMENTIT:

- Turvallisuushavaintoja ilmoitti kaikkiaan 52 yritystä, eli 45 % turvallisuustietoja raportoineista yrityksistä.
- Raportoinnissa näkyy selkeä kahtiajako: osa yrityksistä toimittaa vain muutamia havaintoja siinä missä toinen puoli jopa kymmeniä tuhansia.
- Olennaista ei ole vain havaintojen määrä, vaan myös se, millaisiin toimenpiteisiin ne johtavat ja millaista palautetta havainnoista annetaan henkilöstölle.

Tehdyn työn määrä - työtunnit

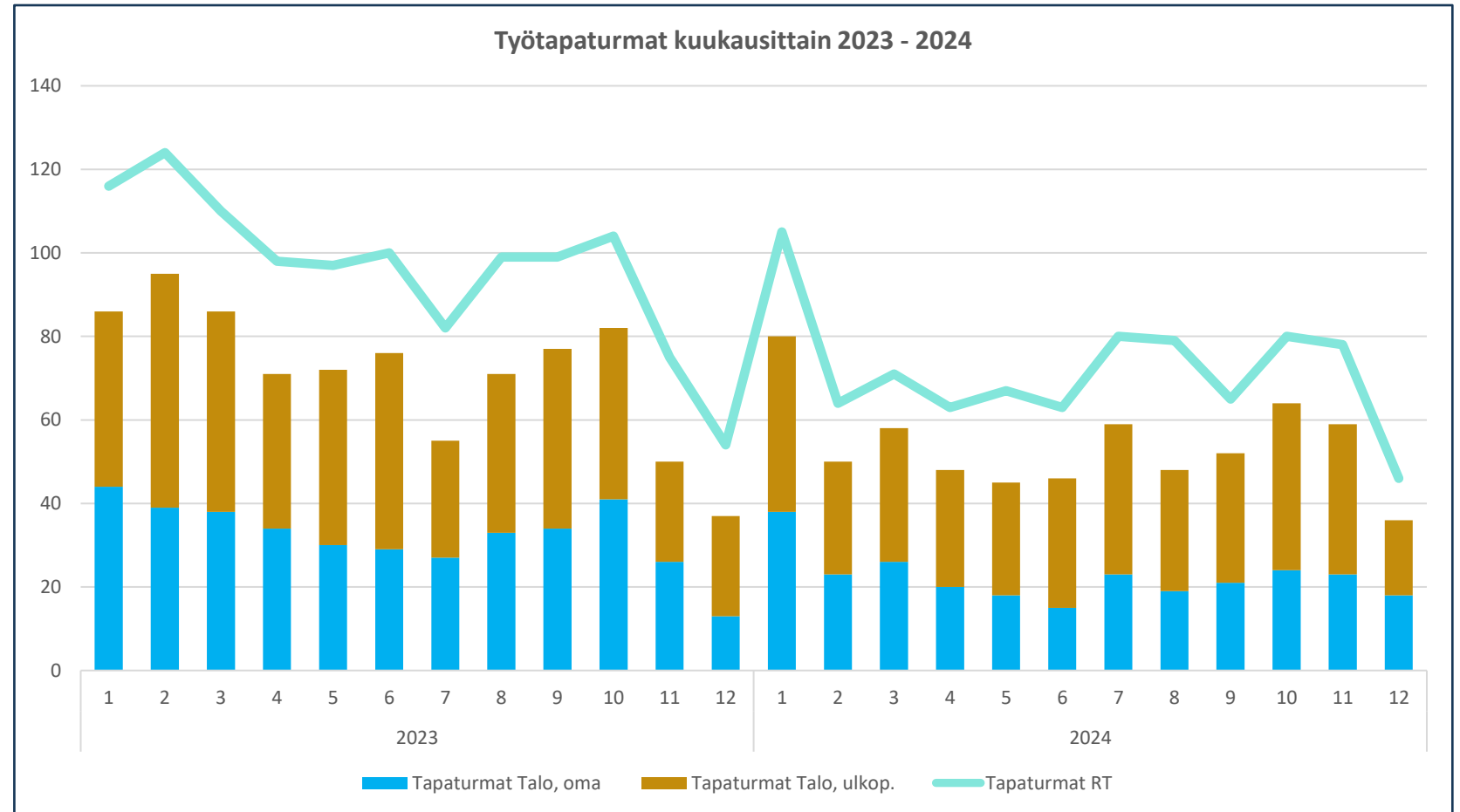
KOMMENTIT:

- Talonrakentamisen työtunnit muodostavat suurimman osan koko RT:n keräämistä työtuntitiedoista.
- Reitti-järjestelmän käyttöönotto vuonna 2024 on vähentänyt työtuntitietojaan ilmoittavien yritysten kokonaismäärää, mutta samalla tietoa kertyi hyvin tasaisesti läpi vuoden ilmoittavista yrityksistä.
- On syytä muistaa, että työtuntitiedot eivät kerro koko alan tilannetta, vaan raportointiin osallistuvien yritysten tilanteen.

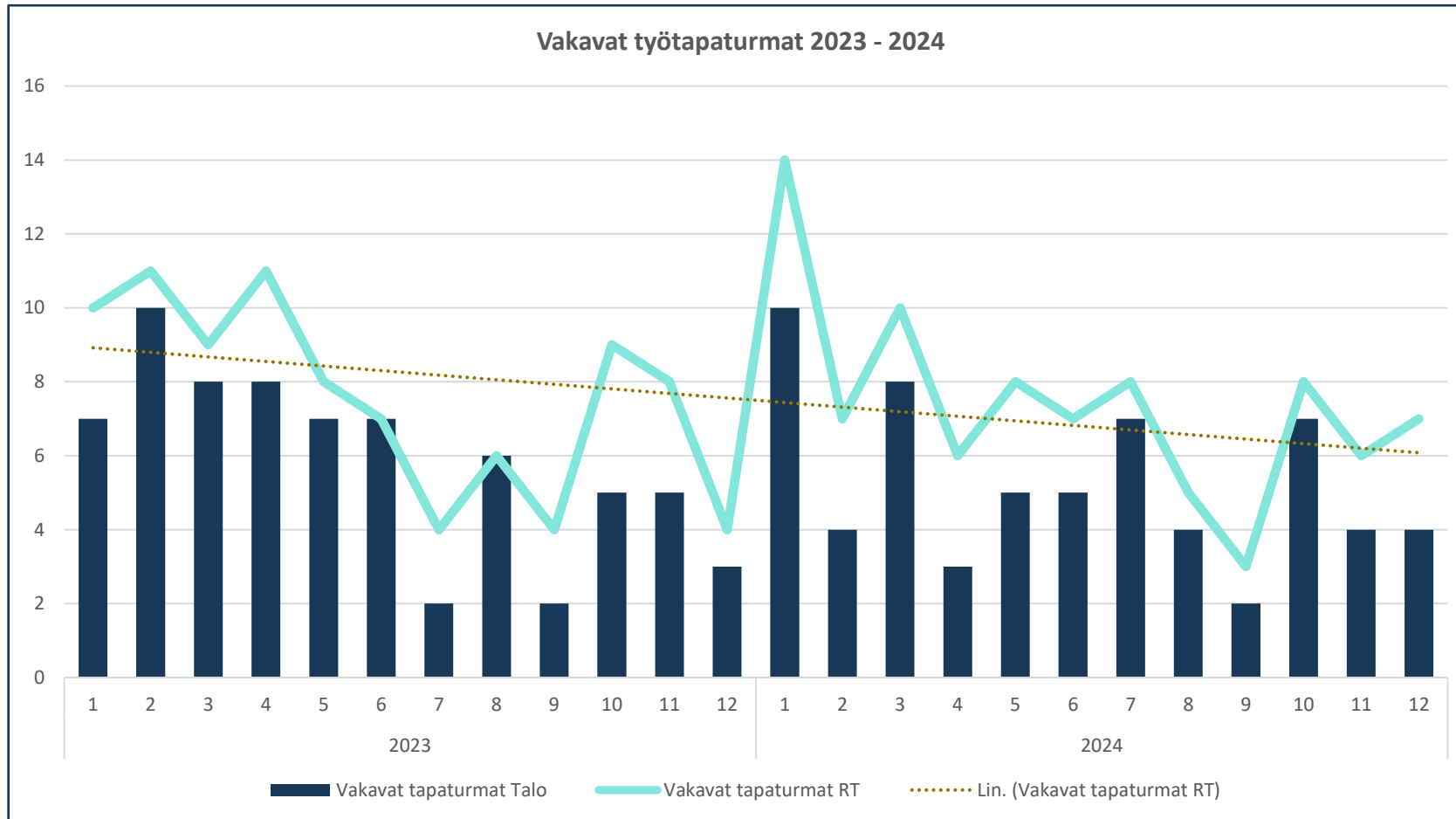
Tapaturmien määrä

KOMMENTIT:

- Tapaturmamäärät ovat laskeneet hienoisesti vuoden 2024 aikana.
- Tapaturmien määrä on kytköksissä tehdyn työn määrään, mutta siihenkin suhteutettuna tapaturmaisuus on vähentynyt.
- Yhteenveto ei toki huomioi yrityskohtaista kehitystä ko. vuosina, vaan on koonti toimialan näkymästä.

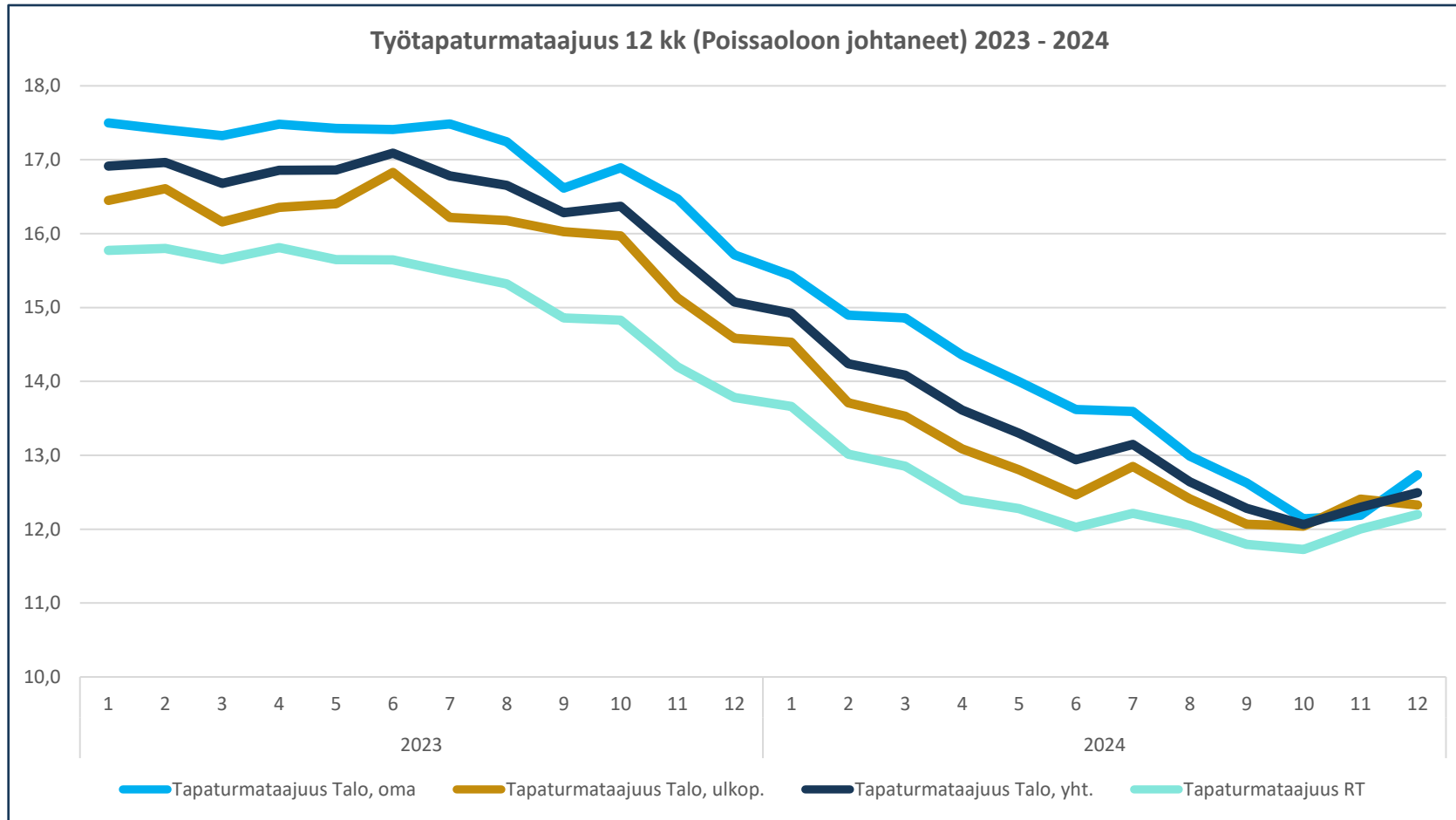
Vakavat työtapaturmat

KOMMENTIT:

- Vakavien tapaturmien määrä on laskenut jokseenkin linjassa tapaturmien kokonaismäärän laskun kanssa.
- Vakavien tapaturmien tarkastelussa on huomioitava, että niiden osalta poissaoloaika on tässä kohden ainoa kriteeri, eikä esim. tapahtuman potentiaali tai tarkempi vamman laatu.
- Talonrakentamisen toimialalla sattui 2024 yksi kuolemaan johtanut työtapaturma (henkilö putosi sääsuojaelementtiä siirrettäessä). Kyseistä työtapaturmaa ei ole tähän koontiin raportoitu.

Tapaturmataajuuden kehitys v. 2023 - 2024

	2023	2024
RT, yht	13,8	12,2
Talo, yht.	15,1	12,5
Talo, omat	15,7	12,7
Talo, ulkop.	14,6	12,3

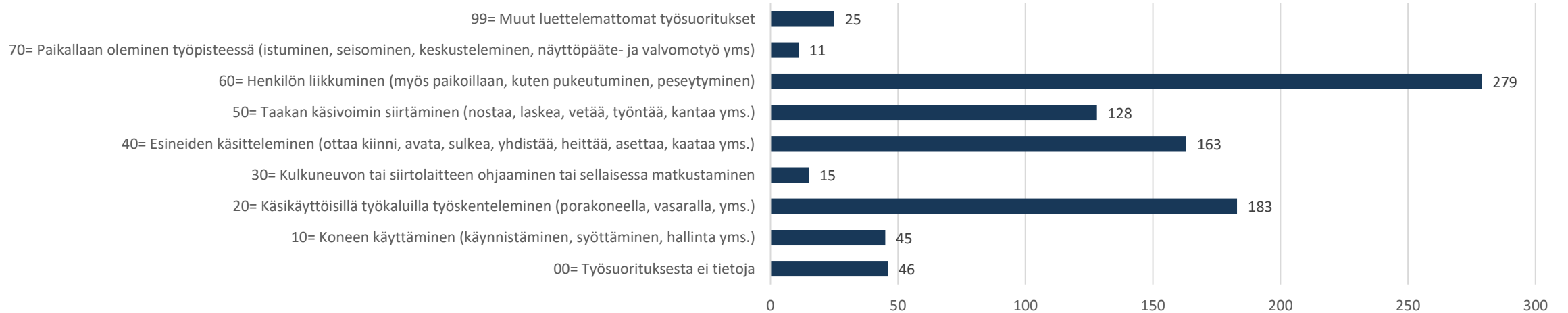
Tapaturmataajuus 12 kk, poissaoloon johtaneet tapaturmat

Tapaturmien ESAW-muuttujatiedot

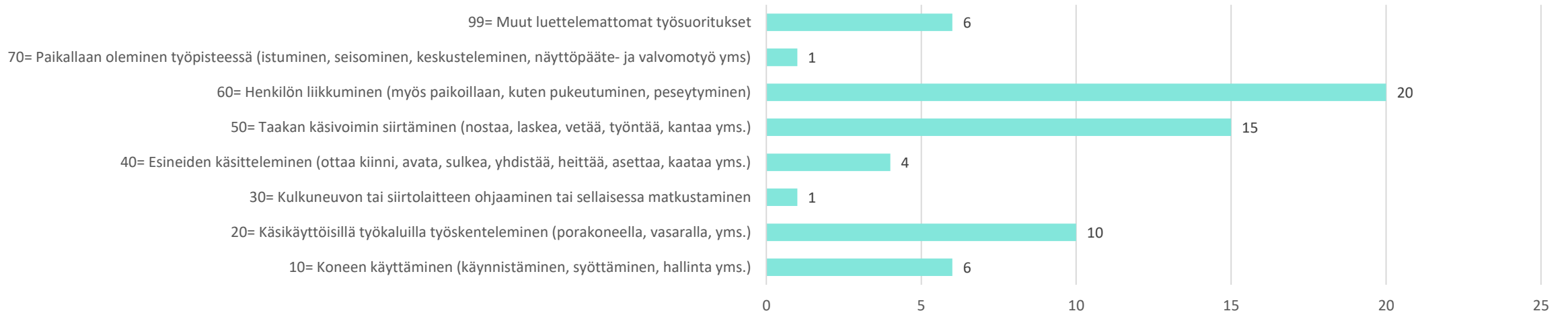
- Seuraavilla sivuilla tarkastellaan talonrakentamisessa sattuneiden työtapaturmien taustatekijöitä ESAW-muuttujien (European Statistics on Accidents at Work) kautta.
- Tiedot on kerätty tapaturmakohtaisesti jäsenyrityksiltä Reitti-järjestelmässä.
- Muuttujatiedoilla on tarkoitus tehdä näkyvämmäksi se, millaisissa työsuoritteissa työtapaturmia sattuu, mitkä ovat työtapaturmien aiheuttajia, sekä millaisia ensisijaisia vammoja työtapaturmista seuraa.
- Kuvat seuraavilla sivuilla ovat tekoälyn luomia ja ne on lisätty esitykseen sen elävöittämiseksi.

Työsuoritteet työtapaturmissa

Työsuoritus tapaturman sattuessa, kaikki tapaturmat (N=895)

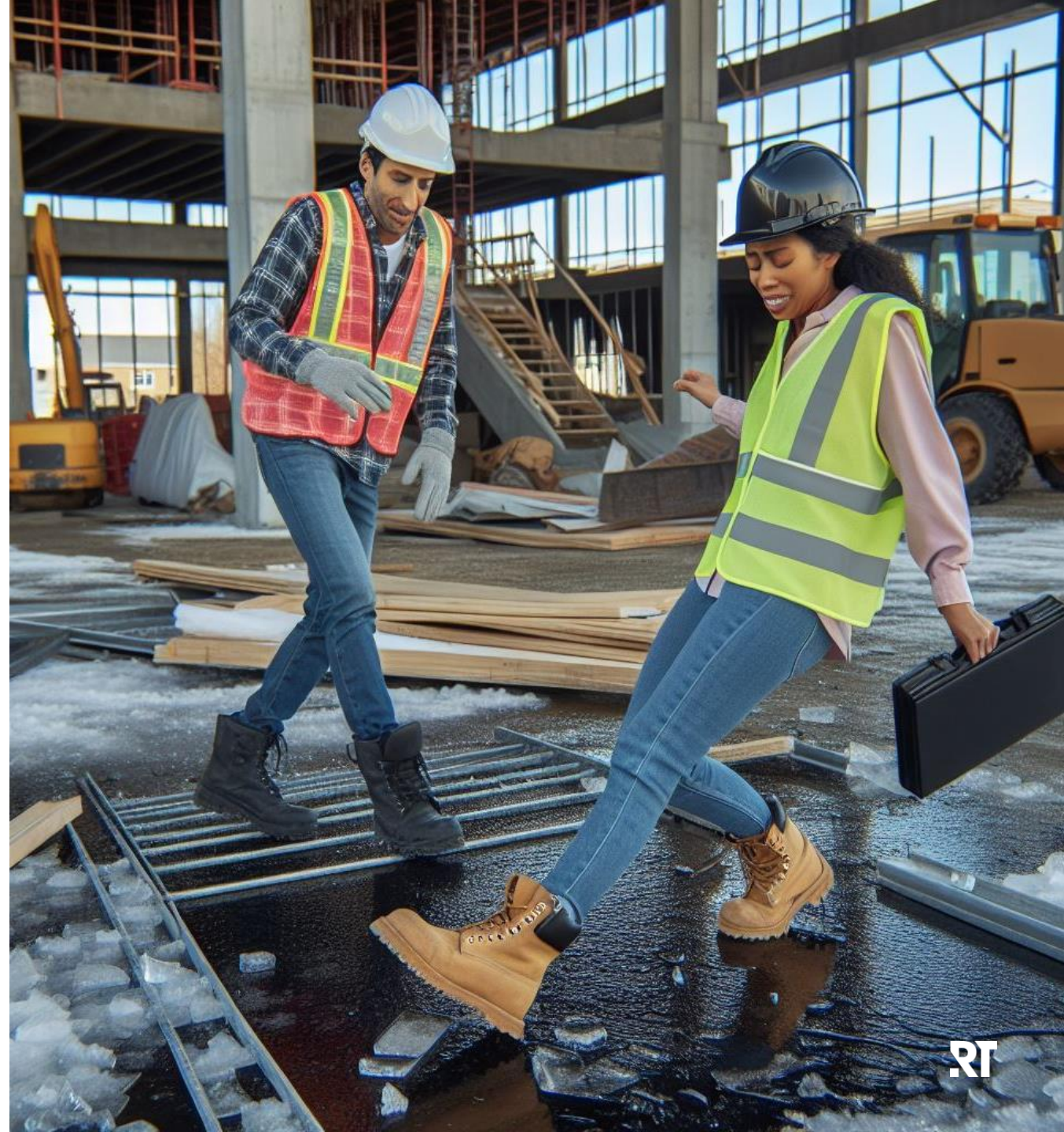

Työsuoritus tapaturman sattuessa, vakava tapaturma, poissaolo >30 pvä (N=63)

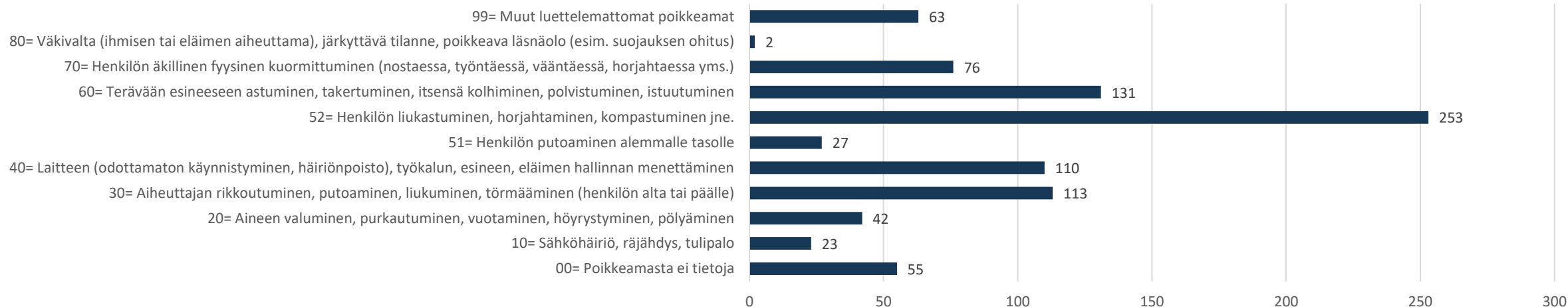
Esimerkkejä tapaturmakuvauksista

- Henkilö nousi telineelle, jonne oli jo tuotu ennen asennusta materiaaleja (palokatkopelti). Henkilö kompastui materiaaliin, kaatui ja loukkasi jalkansa.
- Työntekijä ylitti putkikasan, koska reitti oli muuta kautta estetty lavoilla ja tavaroilla. Putket pyörähtivät jalan alta liikkeelle, työntekijä kaatui ja vahingoitti jalkansa.
- Betonikattoon tehdyn kiinnityksen porauksen aikana oli iskuporanterä äkillisesti katkennut keskeltä ja viiltosuojakäsine oli jäänyt kiinni istukassa kiinni olleeseen poranterään ja kiertynyt poranterän ympärille, seurauksena vakavat vammat käteen.
- Nostoliinoja irrotettaessa sormi puristunut kahden toisiinsa iskeytyneen torninosturin nostokoukun väliin.

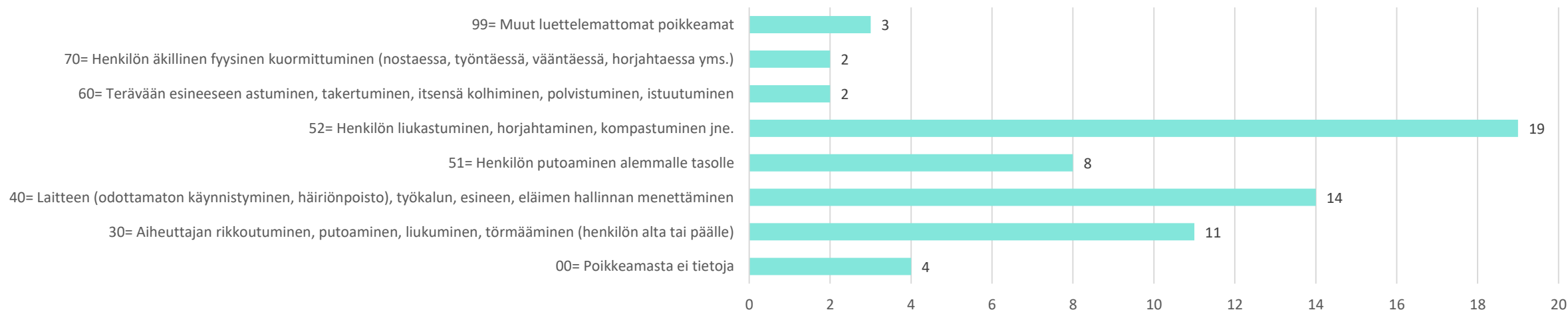

Varsinainen vahinkotapahtuma (poikkeama) työtaturmissa

Vahinkotapahtuma (poikkeama), kaikki tapaturmat (N=895)

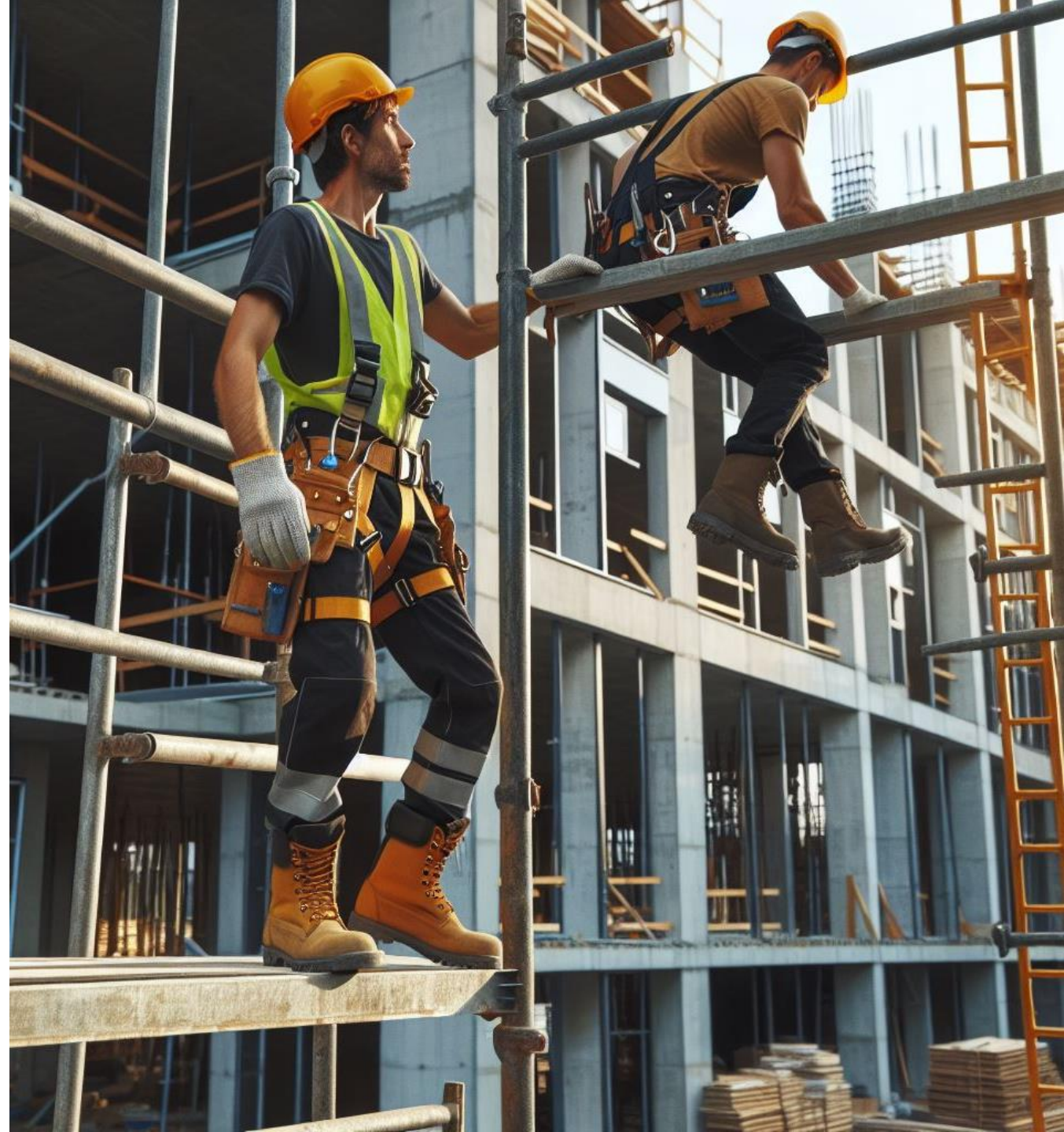

Vahinkotapahtuma (poikkeama), vakava tapaturma, poissaolo >30 pvä (N=63)

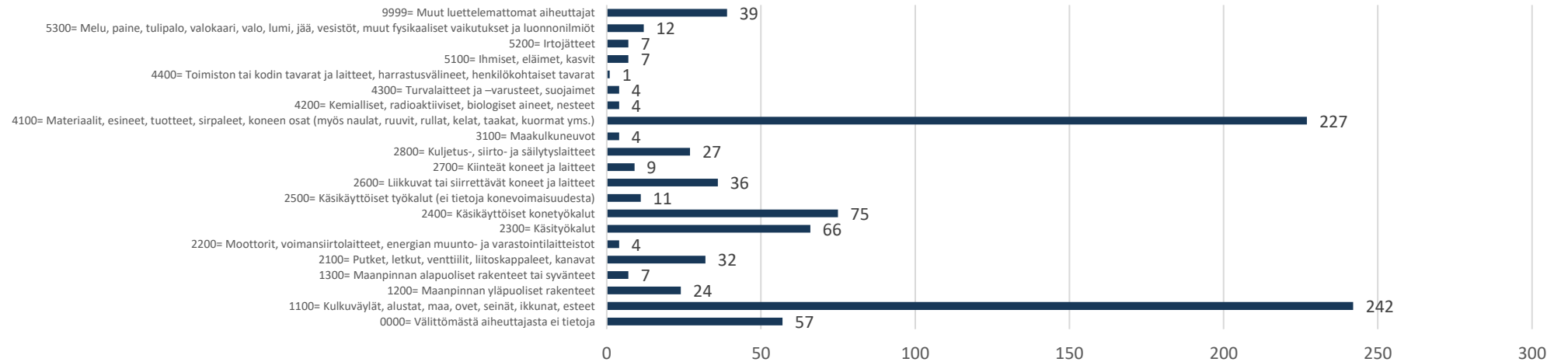
Esimerkkejä tapaturmakuvauksista

- Asentaja oli käynyt katsomassa jäädytyskierukoiden ripustimien tarvitseman materiaalin. Asentaja putosi 4 metrin matkan asennuslattian päälle kantavan alakaton yläpuolelta.
- 2 työntekijää kuljetti levynippua kerrokseen. Viime metreillä levynippu lähti kaatumaan ja työntekijä jäi jalastaan kaatuvan levynipun alle.
- Henkilö sahasi käsisirkkelillä vasempaan käteensä. Henkilö otti tukea refleksinomaisesti kaatuvasta topparista, josta ote lipsahti sirkkelin terään.
- Työntekijä sekoitti betonilaastia käsivispilällä, jolloin kuminen työkasine takertui vispilän pyörivään varteen. Toinen käsi oli koneen kahvassa kiinni ja toisella kädellä työntekijä ohjasi koneen pyörivää vartta.

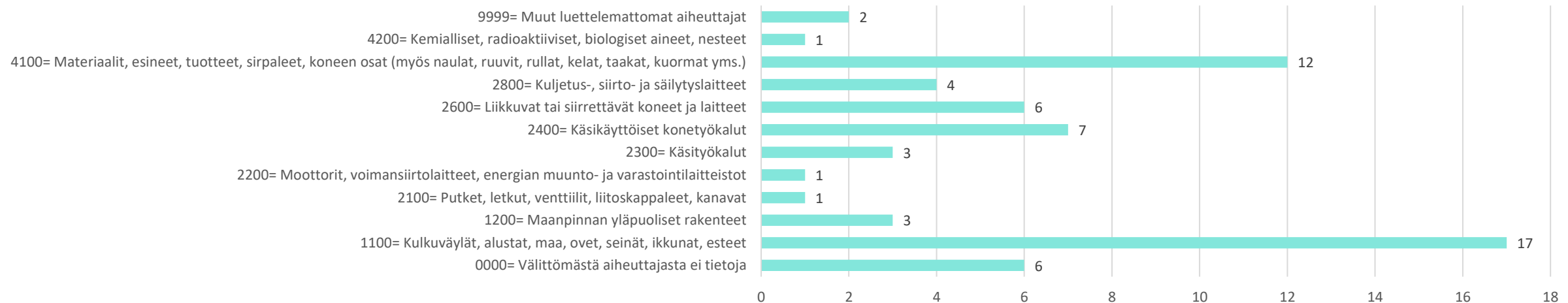

Millaisia aiheuttajia (ulkoisia tekijöitä) työtapaturmilla on

Tapaturman aiheuttaja (N=895)

Tapaturman aiheuttaja, vakava tapaturma, poissaolo >30 pvä (N=63)

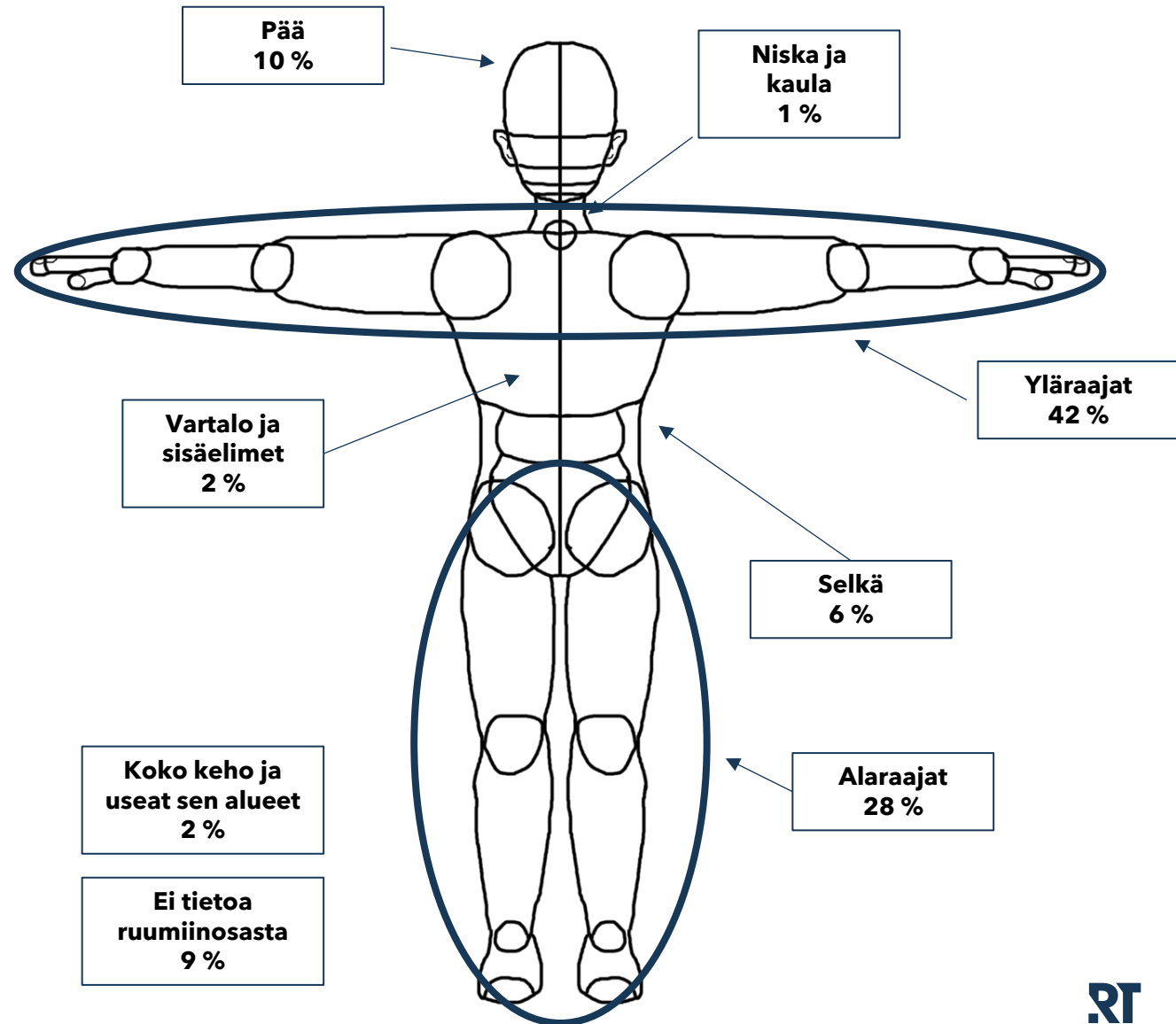
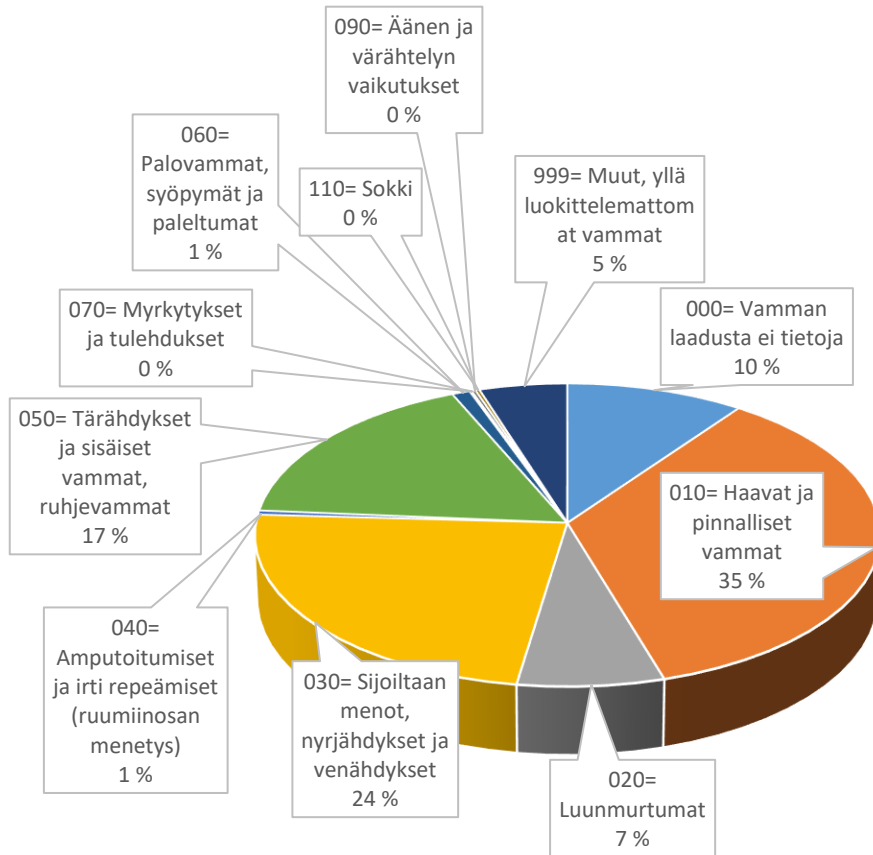

Esimerkkejä tapaturmakuvauksista

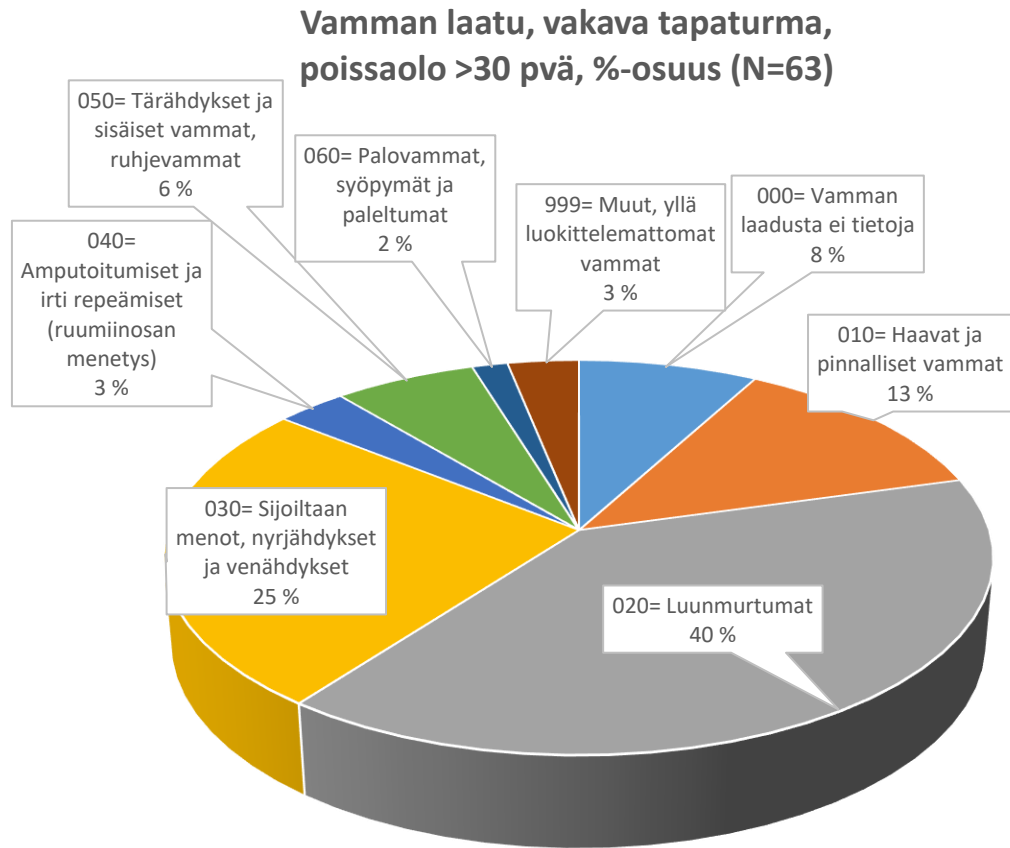
- Työntekijä siirtyi hiekoitettuja kulkureittejä pitkin tekemään käsin lumitöitä ajoportin aukeamisalueelta. Hänellä oli jalassaan nilkkaa tukevat työturvajalkineet. Työntekijän liikuttaessa ajoporttia edes takasin hänen jalkansa liukui alta ja sen johdosta työntekijä kaatui lumisella alustalla polvensa päälle ja loukkasi sen.
- Henkilö leikkasi katonrajasta muoviputkia kulmahiomakoneella. Katkaisulaikka hajosi osuttuaan betoniholviin ja laikan palanen osui henkilön käteen.
- Metallirunkoista lasi-ovea siirrettiin kahden henkilön toimesta kuormalavalta levykärryyn. Noin 50 kg painava ovi putosi kärrystä ~15cm matkan työntekijän käden päälle.

Millaisia vammoja ja mihin ruumiinosaan työtapaturmista seuraa

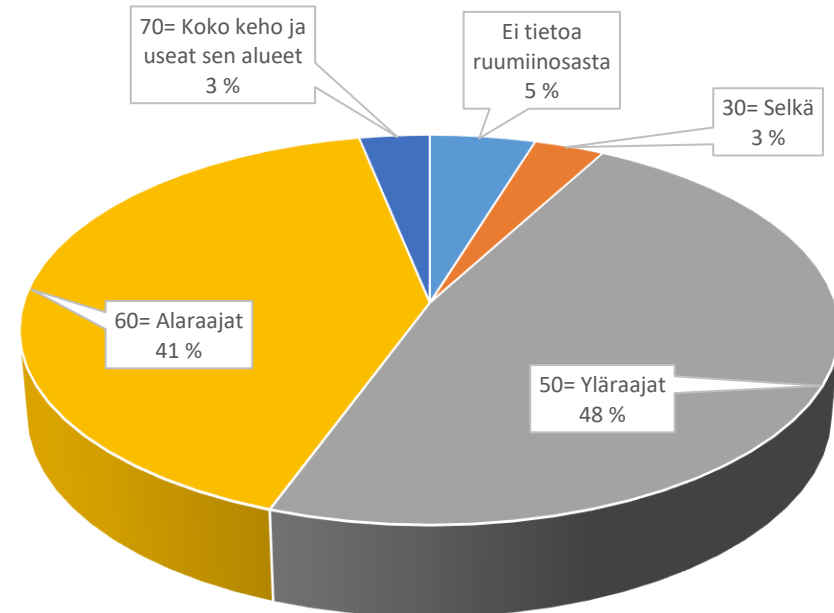
Tapaturmien vammat, %-osuus (N=895)

Vakavien tapaturmien vammat ja vahingoittuneet ruumiinosat

Vahingoittunut ruumiinosa, vakava tapaturma, poissaolo >30 pvä, %-osuus (N=63)

Esimerkkejä tapaturmakuvauksista

- Työntekijä haalasi materiaalia työmaan porraskäytävän kautta IV-konehuoneeseen, jolloin löi päänsä portaisiin rakennettuihin puutelineisiin.
- Rakennuksen 1.kerroksessa pumpattiin pystysaumoja ja samaan aikaan väestönsuojan ulkoseinillä asennettiin bitumikermiä. Kuraa kuitenkin karkasi saumasta yläkautta niin, että se lensi seinän yli bitumimiehen kypärään. Henkilö tunsu niskassa tärähdyksen.
- Heittäessään kipsilevyä kerroskärystä jätelavalle tuulenpuuska puhalsi levyn pinnalla ollutta kipsipölyä silmiin.

Yhteenveto

1. Suuri osa tapaturmista johtui liukastumisista ja kaatumisista, erityisesti jäisillä ja liukkailla alustoilla. Näistä aiheutui erilaisia vammoja, kuten nyrjähdyksiä, venähdyksiä ja ruhjeita.
 2. Työkalujen ja koneiden käytön aiheuttamat tapaturmat: näistä seurasi muun muassa viiltohaavoja, murtumia ja ruhjeita, jotka aiheutuivat työkalujen lipsumisesta tai koneiden hallitsemattomasta liikkeestä.
 3. Nostojen ja kantamisten yhteydessä sattui myös lukuisia tapaturmia, kuten selän venähdyksiä ja nyrjähdyksiä. Näitä aiheuttivat esimerkiksi raskaat nostot, huonot työasennot ja äkilliset liikkeet.
 4. Putoamisiltakaan ei välttytty ja ne johtivat erilaisiin vammoihin, kuten murtumiin ja ruhjeisiin. Näitä aiheuttivat esimerkiksi tikkailta ja työtasoilta putoamiset.
 5. Joitakin tapaturmia aiheutui myös sähköiskuista tai altistumisista kemikaaleille. Näistä tapaturmista aiheutui erilaisia oireita, kuten huonovointisuutta ja palovammoja.
- Seurauksiltaan vakavien (poissaolo >30 pvä) tapaturmien osalta on todettava, että tilastointi poissaoloajan mukaan ei huomioi sitä, minkälainen potentiaali itse tapahtumalla on ollut. Kärjistetysti joidenkin tapaturmatapausten osalta yli 30 päivän poissaolo on tapahtuman potentiaalinen maksimi, kun toisessa tapauksessa vastaava seuraus on ns. onnenkantamoinen, ettei seurannut vakavampaa, jopa kuolemaan johtanutta tapaturmaa (esim. terävän käsityökalun viilto sormeen vs. kaatuvien elementtien väliin jääminen).
 - Toivottavasti tämä yhteenveto auttaa yrityksiä niiden toteuttaessa niin yritys- ja työmaakohtaista, kuin työkohtaista vaarojen tunnistamista ja arviointia.

RT RAKENNUS-
TEOLLISUUS